

[Finansministeren.]

også dem, som ikke har haft lejlighed til at deltage i hele kommissionsarbejdet. En særlig tak fortjener kommissionens formand, afdelingschef Ulrik Andersen, og tjenestemændene i finansministeriet, der i de senere måneder har måttet yde en overordentlig stor indsats, for at arbejdet har kunnet tilendebringes, således at der også levnes folketinget tid til at behandle forslagene.

Allerede få år efter, at tjenestemandsløven af 1946 var trådt i kraft, havde udviklingen medført en væsentlig større lønstigning i det private erhverv end den, som statstjenestemændene opnåede på grundlag af tjenestemandsløvens dyrtidstillægsordning. Der blev derfor af statstjenestemændenes organisation fremsat ønske om generelle lønforbedringer for tjenestemændene. Da det måtte erkendes, at der navnlig som følge af overenskomstfornyelserne i privaterhvervet var opstået en skævhed mellem statens og privaterhvervets lønninger, blev der — første gang ved lov af 30. oktober 1948 — indført et midlertidigt løntillæg til statens tjenestemænd, hvorved man søgte at afbøde virkningerne af den forskellige lønudvikling for de førnævnte lønmodtagergrupper. Den nævnte tendens i lønudviklingen fortsatte i årene efter 1948, og det viste sig derfor nødvendigt at opretholde og yderligere udbygge det midlertidige løntillæg, hvilket er sket gentagne gange ved tidsbegrænsede love siden 1948.

Dyrtidstillægsordningen efter loven af 1946 indebar endvidere, at de højere og højest lønnede tjenestemænd ved prisstigninger opnåede en procentvis ringere dyrtidsregulering end de lavere lønnede tjenestemænd. I årene efter 1946 bevirkede denne ordning, at der fremkom en nivellerings mellem de forskellige lønningsklasser. For at imødegå denne udvikling er der siden 1952 ved de tidsbegrænsede love ydet de pågældende statstjenestemandsgupper et ekstraordinært tillæg, det såkaldte særlige tillæg.

Da yderligere dyrtidstillægsordningen efter loven af 1946 var forskellig for forsørgere og ikke-forsørgere, medførte prisudviklingen, at lønforskellen mellem de 2 grupper af tjenestemænd blev uddybet, og der blev derfor ved lovene om de midlertidige løntillæg truffet foranstaltninger til delvis

imødegåelse heraf, særlig for ældre ikke-forsørgere.

På tilsvarende måde som for lønningernes vedkommende havde det stigende antal dyrtidstillægsportioner samt gennemførelsen af de forskellige ekstraordinære tillæg ført med sig, at også en revision af statens pensionsordning var blevet ønskelig, idet det oprindelige forhold mellem løn og pension havde forskudt sig.

Under disse omstændigheder besluttede regeringen i 1954 at nedsætte en lønningskommission med den opgave at foretage en revision af tjenestemandsløven og fremkomme med forslag til sådanne ændringer, som udviklingen og de siden ikrafttrædelsen af loven af 1946 indvundne erfaringer i det hele kunne motivere. Det må også fremhæves, at når lønningskommissionen ikke på et tidligere tidspunkt har kunnet afslutte sit arbejde, har som medvirkende årsag hertil været, at man måtte afvente det endelige resultat af de undersøgelser og overvejelser, som siden 1948 havde fundet sted med henblik på gennemførelsen af en hele befolkningen omfattende offentlig alderspensionsordning.

Da folkepensionsordningen ved loven af 2. oktober 1956 endelig gennemførtes, blev det som bekendt pålagt tjenestemændene at betale folkepensionsbidrag ligesom andre borgere, medens de blev undtaget fra adgangen til at oppebære folkepensionens mindstebeløb. Det var dog forudsat, at denne ordning kun skulle være midlertidig, idet spørgsmålet om tjenestemændenes stilling til folkepensionsordningen blev hen-skudt til overvejelse i den siddende lønningskommission. Som jeg senere nærmere skal redegøre for, foreslås tjenestemændene fremtidig stillet som andre borgere såvel med hensyn til pligten til at svare folkepensionsbidrag som med hensyn til adgangen til at oppebære folkepensionens mindstebeløb.

I forbindelse med gennemførelsen af folkepensionsordningen meldte sig det principielle spørgsmål, om og i hvilket omfang fremtidige ansættelser af statens fast ansatte personale bør ske på sådanne vilkår, at der — som hidtil — sikres de pågældende en selvstændig efterlønsordning, eller om en sådan ordning kun skal gælde udvalgte grupper af tjenestemænd.

I lønningskommissionen har man drøftet